

Herziening CPR: belangrijke update

Datum: 30 juli 2020

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van Binnenlandse zaken (BZK) en NEN. Aanleiding zijn de huidige ontwikkelingen omtrent geharmoniseerde productnormen en de Construction Product Regulation (CPR). In dit kader doet de Europese Commissie de oproep aan aan de lidstaten om feedback te geven op twee documenten:

- *Inception impact assessment - Review of the Construction Products Regulation/Revised roadmap (input voor **19-08-2020**)*
[Uw feedback kunt u hier indienen.](#)
- *Refined indicative options for the review of the CPR (input voor **31-08-2020**)*;
[Uw feedback kunt u hier indienen.](#)

De in deze documenten omschreven ontwikkelingen hebben grote impact op zowel het opstellen van geharmoniseerde technische afspraken (hENs) als op de invloed van Nederlandse partijen bij het tot stand komen van hENs in een open, transparant op consensus berustend proces.

Deze nieuwsbrief geeft achtergronden bij en toelichting op de ontwikkelingen. Het doel hiervan is inzicht te geven in de context van de twee hierboven genoemde documenten, zodat beter feedback gegeven kan worden vanuit de eigen praktijk.

Let op, iedere belanghebbende wordt uitgenodigd te reageren op beide stukken.

NEN werkt samen met de andere leden van CEN aan een gezamenlijk gedragen standpunt, welke vanuit CEN zal worden ingebracht bij de Europese commissie. Tevens heeft NEN veelvuldig overleg en afstemming met het Ministerie van BZK over de rol van normalisatie binnen de CPR, nu en in de toekomst.

Aanleiding en achtergronden

Vanaf mei 2019 zijn geen geharmoniseerde normen meer in het Europese Staatsblad (OJEU) geciteerd. Als gevolg daarvan is een discrepantie ontstaan tussen de basis waarop CE markering moet worden aangebracht en de huidige stand der techniek en nieuwe ontwikkelingen.

In deze nieuwsbrief geven we een update van de huidige situatie, en informatie die u kan helpen bij het indienen van commentaar. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Planning van de huidige consultatie;
- Achtergronden van de CPR;
- Belangrijkste problemen;
- Zoeken naar oplossingen;
- Herziening CPR: actuele stappen;
- Standpunten van BZK en van CEN-CENELEC.

Planning

De planning ziet er op dit moment als volgt uit:

19-08-2020 [Deadline feedback](#) *Inception impact assessment - Review of the Construction Products Regulation/Revised roadmap*;

31-08-2020 [Deadline feedback](#) *Refined indicative options for the review of the CPR*;

07-09-2020 [CPR revision technical stakeholders' conference](#)

Achtergronden

De CPR in een notedop

Voor de veel bouwproducten bestaan geharmoniseerde productnormen (hEN's) als basis voor de CE markering onder de verordening Bouwproducten (*Construction Products Regulation, CPR*). Volgens de CPR moeten marktpartijen die deze bouwproducten op de markt brengen, verplicht een aantal dingen doen. De belangrijkste verplichtingen zijn dat:

1. het bouwproduct volgens de geharmoniseerde Europese productnorm en de daarin aangewezen testnormen wordt beproefd;
2. voor dat product de Prestatieverklaring (*Declaration of Performance, DoP*) wordt opgesteld met daarin het beoogde gebruik en de bijbehorende producteigenschappen;
3. op het product de CE-markering wordt aangebracht.

Om te bepalen of er een hEN bestaat voor een bepaald product kan het [Contactpunt Bouwproducten](#) of het [Europees staatsblad\(en\)](#) worden geraadpleegd.

Wat ging eraan vooraf?

Er worden steeds meer problemen ondervonden met het voldoen aan en het handhaven van de CPR. Deze problemen waren aanleiding tot een serie van consultaties en onderzoeken van de EC om te evalueren hoe de CPR functioneert en op welke wijze de CPR eventueel verbeterd zou kunnen worden.

Ook zijn er diverse rechtszaken geweest, zoals die van de Europese Commissie (EC) versus Duitsland over het gebruik van het zgn. U-Zeichen en de [James Elliot case](#). Dit ging over interpretatie van geharmoniseerde normen en over de vraag of normen die geharmoniseerd zijn onder bepaalde EU regelgeving, onderdeel uitmaken van deze EU regelgeving of niet. Zo'n 'juridisch effect' heeft ook invloed op de beschikbaarheid van deze normen (auteursrechten), op de juridische status van geharmoniseerde normen en op herzieningen en uitbreidingen van die normen.

Ook de rechtszaak [Global Garden products](#) Italy SPA versus Commission is van invloed op hoe de EC nu tegen het normalisatiesysteem aankijkt. Daarin heeft het Europese Hof de uitspraak gedaan dat de besluiten om hENs te citeren in het OJEU juridische handelingen zijn waartegen men in beroep kan gaan. Dit is een belangrijke uitspraak omdat hiermee een juridisering van geharmoniseerde normen plaats heeft gevonden. Het private karakter en de vrijwillige, niet-bindende toepassing van normen is zo op losse schroeven komen te staan.

24 oktober 2019 is hier een rapport over verschenen: '[Evaluatie van Verordening \(EU\) nr. 305/2011](#)'.

In dit rapport worden door de EC onder andere de volgende conclusies getrokken.

1. **De kwaliteit van normen en van het systeem** om normen te genereren, is nu nog niet voldoende. Een voorbeeld is dat extra informatie wordt toegevoegd, zoals drempelwaarden, die niet in het verzoek van de EC aan CEN (in de vorm van mandaten/Standardisation Requests of de gerelateerde *delegated act*) staan. Om een juist normalisatieproces te kunnen garanderen, mag er alleen robuuste feitelijke en technische informatie in de norm staan die strikt beperkt is tot de reikwijdte van de regelgeving om een norm te kunnen citeren. Een ander voorbeeld is dat de normen soms nog verwijzen naar zaken die onder de CPD vielen zoals Attestation of Conformity (AOC) in plaats van Assessment and Verification of Constancy of Performance (AVCP) onder de CPR.

2. **Handhaving:** Er is sprake van minder effectieve rol van lidstaten in Europees brede uniforme handhaving. De EC geeft in haar rapport aan dat: hoe verder handhaving is gedecentraliseerd, hoe meer verschil er tussen regio's kan bestaan. Om dit te voorkomen is vorig jaar het handhavingsdeel van de verordening [\(EU\) 2019/1020](#) herzien. De EC bekijkt in hoeverre dit bestendig is voor de toekomst, bijvoorbeeld ten aanzien van E-commerce. (Dit is wat ook al bleek uit het rapport van de Algemene Rekenkamer uit 2016 ['Producten op de Europese markt: CE-markering ontrafeld'](#). De effectiviteit van handhaving is de optelsom van de handhaving door alle lidstaten bij elkaar.)
3. De EC concludeert dat de **vereenvoudigde procedures**, bedoelt voor het MKB, niet voldoende worden gebruikt.

Wat zijn de belangrijkste problemen: Verbeterpunten hEN's

In het licht van bovengenoemde EU juridische ontwikkelingen heeft de EC over de periode april 2018 tot november 2019 kritisch gekeken naar de nieuwe normen die door CEN werden aangeboden. Dit leidde ertoe dat in 2019 geen enkele van de negentien voorgestelde normen in het OJEU zijn geciteerd.

Onderstaande tabel geeft aan op welke punten de EC vindt dat de in deze periode aangeboden normen niet voldoen aan de eisen.

Rejection categories	% of standards interested by the rejection category
New / modified Classes	20.3%
New / modified Thresholds	21.7%
Pass/Fail Criteria	12.1%
Additional requirements outside Annex ZA (& voluntary marks)	28.5%
Scope issues	7.2%
AVCP and FPC issues	18.4%
New / Missing / different ECs in Annex ZA vs Mandate	21.3%
Dangerous Substances	6.3%
Reference to National Requirements	12.6%
Inappropriate wording/errors/CPD language	26.6%
Member State opposition	2.9%
Similar to other refused ENs	9.7%
Other / undefined issues (fire, ...)	11.6%

Note that a standard can contain several issues that correspond to different rejection categories.

De in deze tabel genoemde redenen voor afwijzing (*rejection categories*) zorgen er, volgens de EC, voor dat de normen niet in overeenstemming zijn met het principe van rechtszekerheid. Rechtszekerheid is een van de kernprincipes om toe te passen als het gaat om het toetsen van geharmoniseerde normen die onderdeel worden van Europese regelgeving.

Er zijn dus verschillende redenen voor weigering, aldus de Europese EC. In algemene zin zijn de belangrijkste weigeringen (zie ook tabel):

- de toegevoegde eisen t.o.v. het mandaat (28%);
- onredelijk voortgezet gebruik van de al ingetrokken bouwproductenrichtlijn (CPD) (26%);
- classificaties en drempels of voorgestelde essentiële kenmerken in diverse CEN voorstellen die niet in overeenstemming met de normalisatieverzoeken van de EC zijn (ca. 21%).

De EC heeft voor twintig sectoren de kwaliteit van normen beoordeeld. Gemiddeld 60% van de bestudeerde normen zijn niet in overeenstemming. Voor de CPR sector is dat 100% van de normen die niet in overeenstemming zijn met de regels van toepassing op de CPR.

Gebaseerd op deze data verwacht de EC dat het geciteerde aantal hENs in de toekomst niet zal stijgen, tenzij er een zeer grote verandering wordt doorgevoerd.

De hoge weigeringsgraad van voorgestelde hENs onder de CPR resulteert erin dat de meeste geharmoniseerde normen nog stammen uit het CPD tijdperk en niet meer aansluiten op de huidige stand der techniek en ontwikkelingen. Hierdoor is een gebrek aan transparantie, duidelijkheid en betrouwbaarheid ontstaan. Omdat zelfs vanzelfsprekende technische updates niet gemakkelijk via de normalisatie route tot stand te brengen zijn, maken fabrikanten steeds vaker gebruik van de EOTA route.

Zoeken naar oplossingen

Om de hierboven beschreven problemen aan te pakken zijn er een aantal initiatieven genomen. We beschrijven ze hieronder.

CEN Guidelines

Om de problemen met betrekking tot de hENs onder de huidige CPR te adresseren, is het Joint Initiative on Standardisation – Action 5 (JIS Action 5) opgericht. Dit is een gezamenlijk initiatief van CEN en de EC met als doel de problemen met de ontwikkeling en acceptatie van hENs onder de (huidige) CPR in kaart te brengen. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijk inzicht op onderwerpen als het opstellen van een standardisation request, request for thresholds, release of dangerous substances, AVCP etc. Dit heeft geleid tot een aantal [richtlijnen voor het opstellen van hENs](#).

Hoewel de EC betrokken was bij het opstellen deze guidelines, heeft zij nooit officiële goedkeuring gegeven aan de documenten.

In het najaar van 2020 zal CEN een guideline publiceren met kernregels: *CPR guidance document on core rules for drafting hENs*. Door de in dit document beschreven kernregels en -principes te volgen, is er een redelijke kans op het behalen van een HAS-beoordeling 'conform' en dientengevolge is de kans op citatie in het OJEU groter. Let wel, de EC heeft hierin het laatste woord.

Van 'Mandaat' naar 'Standardization Request'

Op dit moment zijn alle genotificeerde hENs gebaseerd op een *Mandaat* en het daarbij behorende *Antwoord op het mandaat*. Deze mandaten zijn opgesteld onder CPD en zijn destijds met de inwerkingtreding van de CPR samen met de hENs een-op-een overgezet.

Deze Mandaten en Antwoorden op de mandaten voldoen vaak niet meer aan de huidige stand der techniek en ontwikkelingen en moeten worden aangepast om een juiste juridische basis te vormen

voor de hENs. De mogelijkheid om kleine wijzigingen in het *Mandaat* aan te brengen door het aanpassen van het *Antwoord van het mandaat* is niet realistisch. Omdat de juridische grondslag van het *Antwoord op het mandaat* onduidelijk is, kunnen voorgestelde wijzigingen niet meer rekenen op reactie van de EC. Daarom is het niet realistisch om de huidige antwoorden op mandaten te herzien. De enige optie is het opstellen van een *Standardisation Request* (SReq).

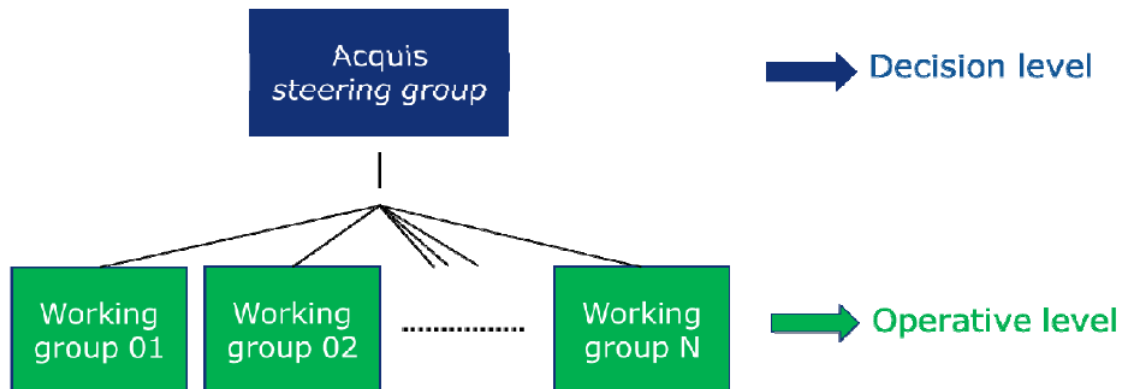
Het initiatief hiertoe kan worden genomen door de EC of door de betrokken TC. In het geval dat de TC het initiatief neemt, kan zij de input aan de EC aanleveren. Het valt onder de verantwoordelijkheid van de EC om hiermee aan de slag te gaan om te komen tot een SReq.

Gezien de beperkte middelen van de EC en de huidige ontwikkelingen t.a.v. de herziening van de CPR en de CPR Acquis (zie onder), is het de verwachting dat slechts enkele SReqs voortgang zullen vinden.

CPR Acquis

Het stelsel van wet- en regelgeving onder de CPR duiden we ook wel aan met de term 'CPR Acquis'. Voor het verbeteren van dit stelsel is een tijdelijk overlegorgaan ingesteld (vanaf 15 november 2019) tussen de EC en lidstaten. Het doel van het overlegorgaan is het opzetten van een alternatief systeem om volgens de EC de technische afspraken juridisch op orde te krijgen.

Dit schema laat zien wat voor alternatief systeem de EC voor ogen heeft:

GROUPS	Members	Key figures	Decision process stages	Working modality	Deliverables
Acquis Steering group	Members designated by MSs EC EC consultants Observers	The Commission coordinates the group. Member States have to appoint a coordinator of their members.	1) Members + EC 2) Members + EC + EC cons. + observers 3) Members + EC	Mainly by meetings to be held in Bruxelles. CIRCABC and e-mail exchange.	Planning the Technical Acquis Definition of the working methods Definition of objectives Definition of timeline Definition and update of the product families/groups Definition of the composition of working groups Definition of elements to be injected in the CPR revision Adoption of elements coming from the CPR revision Answer the working groups' questions Analysing the interactions and overlaps between product families and decide on solutions. Definition of reporting formats for the working Groups.
Working groups on product families/groups	Experts offered by MSs EC consultants Observers	One coordinator for each working group and a backup. Several main contributors Several active experts Experts providing written input	1) Experts (except those providing active and written input) + EC cons. 2) All Experts (including the ones providing active and written input) + EC cons. + observers 3) Experts (except those providing active and written input) + EC cons.	Mainly by teleconference. Occasional meetings in person. CIRCABC and e-mail exchange.	Proposing common rules to be approved by the steering group. Definition of scope and boundaries of the harmonised product family/group. Definition of the content of harmonised technical specifications (assessment methods, requirements, classes of performance, etc.) Proposing to the steering group, elements for the CPR revision. Proposing solutions to the steering group on issues related to interactions and overlaps.

Herziening CPR – actuele stappen

Hierboven beschreven we een aantal initiatieven van de Europese Commissie om de problemen met de CPR aan te pakken. Op dit moment staan er twee consultaties open; deze zijn mede aanleiding voor deze nieuwsbrief. We beschrijven ze hieronder.

In de Europese Green Deal van december 2019 staat dat de CPR wordt herzien. De EC heeft dit opgevat als een startsein om proactief aan de slag te gaan en heeft een optiepaper geschreven met verschillende mogelijkheden voor herziening van de CPR.

Daarnaast wil de EC een alternatief normalisatiesysteem opzetten om ervoor te zorgen dat alle geharmoniseerde technische afspraken die onder de nieuwe CPR vallen zowel technisch als juridisch juist zijn. Dit wil de EC doen met hulp van lidstaten en andere bronnen die de EC heeft.

Verder zien we vanuit de EC steeds meer aandacht voor verduurzaming van de bouwsector. Denk daarbij niet alleen aan CO₂-reductie, maar ook aan bredere verduurzaming en circulariteit. De herziening van de CPR geeft ook de ruimte om deze aspecten te adresseren.

Inception impact assessment - Review of the Construction Products Regulation

Het zogenaamde 'inception impact assessment' beschrijft het aanpakken van de problemen zoals die in de evaluatie van 2019 zijn geïdentificeerd en het verbeteren van de werking van de interne markt voor bouwproducten.

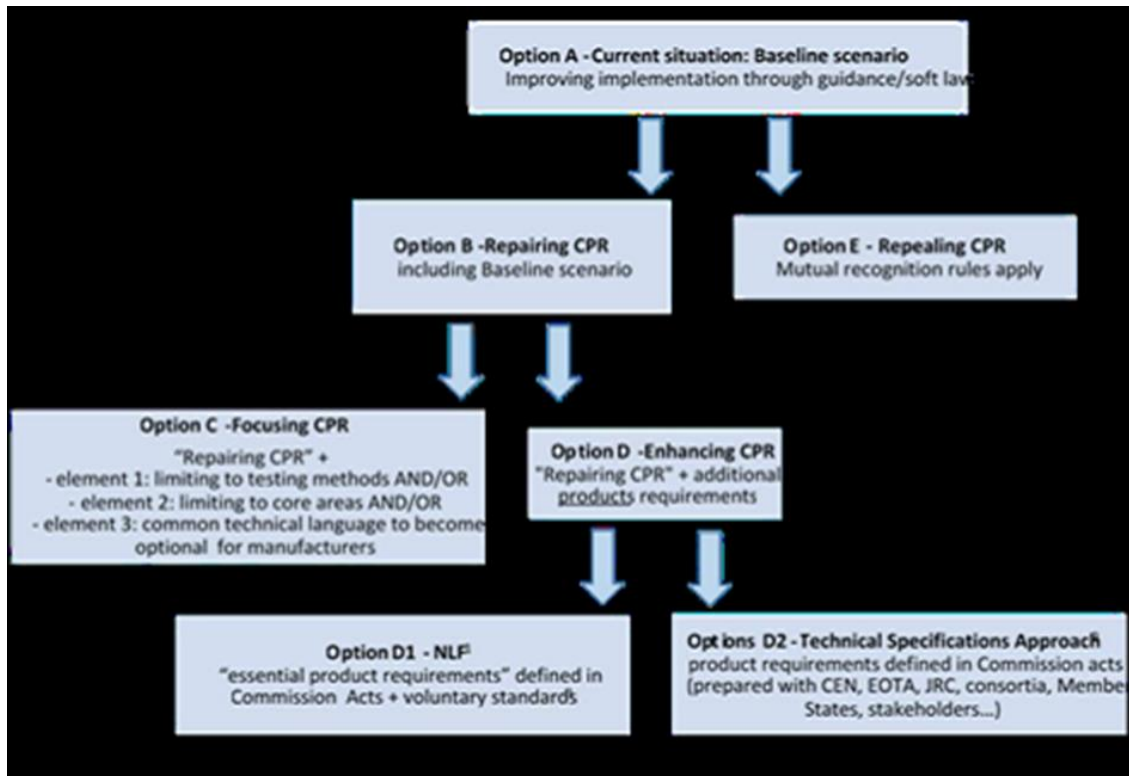
Het doel van dit initiatief is om: het groei- en banenpotentieel van de sector te ontsluiten; milieudoelstellingen te promoten als onderdeel van de Green Deal; en het actieplan voor de circulaire economie en mogelijk de productveiligheid te bevorderen.

Tot **19 augustus 2020** is het voor *alle* belanghebbenden mogelijk om feedback te geven op het document [Inception impact assessment](#).

CPR Options Paper

In het [Options Paper](#) ("Refined indicative options for the review of the CPR") legt de Europese Commissie zeven opties voor herziening voor aan de lidstaten. Dit paper werd afgelopen voorjaar gepubliceerd.

Het document heeft 39 pagina's. Onderstaand geven we alleen de opties en een korte toelichting per optie.

OPTIE A – BASISSCENARIO

Geen regelgevingwijziging, maar verbetering implementatie door begeleiding / soft law door de Europese EC.

Kernpunten

- CEN/CENELEC: Rol blijft ongewijzigd.
- Geharmoniseerde technische specificaties: hENs.
- EC verantwoordelijk voor beoordeling hENs.
- Delegated acts voor vaststellen klassen/drempelwaardes (classes/thresholders).
- Standardization requests als juridische basis voor hENs.

OPTIE B - DE CPR REPAREREN

Optie B richt zich op de reparatie van de CPR door de herziening ervan. Optie B kan regelgevingwijzigingen bevatten.

Kernpunten

- Verhelderen en stroomlijnen van het toepassingsgebied CPR.
- Waarborgen samenhang met andere EU wetgeving.

- Adresseren milieuaspecten (BWR7).
- EC in staat stellen om op te treden tegen systeemstoringen.
- Geharmoniseerde technische specificaties: hENs, delegated acts, Implementing acts.
- Ontwikkeling technische inhoud: CEN/CENELEC, private normalisatie instellingen, JRC, industrie, lidstaten, etc.

OPTIE C – FOCUSSEN van de CPR

Er komt capaciteit vrij om de kwaliteit en de volledigheid van de resterende geharmoniseerde omgeving te verbeteren. Deze optie bouwt voort op optie B 'CPR herstellen', wat betekent dat voor zover er compatibiliteit is, alle elementen die in optie B worden beschreven, zouden worden opgenomen. De elementen 1 tot en met 3 (zoals hieronder beschreven) kunnen in deze optie worden gecombineerd.

Kernpunten

Element 1: Beperken toepassingsgebied CPR tot beoordelingsmethoden

- Geen hENs meer.
- Ontwikkeling van beoordelingsmethoden als beschreven bij optie B.
- EC adopteren delegates of implementing acts:
 - lijst van essentiële kenmerken;
 - publicatie in OJEU.

Element 2: Beperken toepassingsgebied CPR tot kerngebieden.

Element 3: Gemeenschappelijke technische taal optioneel maken voor fabrikanten.

OPTIE D - VERBETERING VAN DE CPR

Bij deze optie zouden herziene CPR productvereisten geïntroduceerd worden. Deze hebben betrekking op product inherente aspecten om de gezondheid, veiligheid en het milieu te beschermen.

Kernpunten

- Gestoeld op optie B, inclusief optie A.
- Introductie producteisen in CPR system.
- Producteisen op maat om productveiligheid te waarborgen.
- Producteisen volgen optie D1 of D2.

OPTIE D1 - NIEUWE WETGEVINGSKADERAANPAK VOOR PRODUCTEISEN

Afgezien van de eerste dunne laag horizontale milieu- en productveiligheidseisen en -verplichtingen die zijn vastgelegd in een bijlage bij de GB-verordening, zou optie D1 producteisen formuleren op basis van de *New Approach* (nieuwe regelgevingskaderbenadering, New Legislative Framework (NLF)).

Kernpunten

- Essentiële eisen vastleggen in SReqs aan CEN/CENELEC.
- opstellen van vrijwillige normen door CEN/CENELEC voor citatie in OJEU.
- Naleving van normen: vermoeden van overeenstemming.

OPTIE D2 - AANPAK VAN TECHNISCHE SPECIFICATIES VOOR PRODUCTVEREISTEN

Afgezien van de eerste dunne laag horizontale milieu- en productveiligheidseisen en -verplichtingen die zijn vastgelegd in een bijlage bij de GB-verordening, zou optie D2 producteisen formuleren op basis van de technische specificaties.

Kernpunten

- Geharmoniseerde technische specificaties inclusief gedetailleerde eisen.
- Eisen ontwikkelt in lijn met optie B.

- Technische inhoud en producteisen opgenomen in EC delegated and/or implementation acts.
- Technisch inhoud ontwikkelt door verschillende partijen.
- hENs blijven een rol spelen.

OPTIE E - INTREKKING VAN DE CPR

De CPR zou zonder enige vervanging worden ingetrokken. Er zou geen harmonisatie zijn, d.w.z. geen gemeenschappelijke technische taal, geen verplichte geharmoniseerde normen, geen DoP's, geen CE-Markering etc. Een beroep doen op wederzijdse erkenning zou de markt voor bouwproducten waarschijnlijk versnipperen.

Tot **31 augustus 2020** is het voor álle belanghebbenden mogelijk om feedback te geven op het document [Refined indicative options for the review of the CPR](#).

Standpunt BZK

Al vier decennia is het Europese normalisatiesysteem een katalysator gebleken voor concurrentievermogen en innovatie in Europa, waardoor Europese normen een wereldwijde maatstaf zijn geworden. We kunnen niet riskeren dat de EU en ons normalisatiesysteem achterop raken, zeker niet nu we grote ambities hebben om o.a. de interne markt verder te versterken, de bouwsector energiezuiniger te maken en verder te verduurzamen. Wij roepen CEN en de EC op om de problemen die er nu zijn ontstaan in een constructieve dialoog met elkaar op te lossen en concrete werkafspraken met elkaar te maken.

Standpunt CEN-CENELEC

CEN-CENELEC is een position paper aan het opstellen als reactie op de EC Position paper. Deze reactie is opgesteld door CEN-CLC/BT/WG 9 *Strategy for the construction sector* en wordt vastgesteld door CEN-CLC/BT. Als lid van WG 9 heeft NEN meegeschreven aan en ondersteunt het standpunt van CEN/CENELEC.

De strekking van het standpunt is dat de voorkeur van CEN-CENELEC ligt bij het behouden van het huidige systeem, maar benadrukt dat voor een correcte implementatie van de CPR een solide rechtsgrondslag geboden moet worden voor het succes van het CPR-systeem. De mandaten moeten worden herzien en vervangen door Standardisation Requests en er moet duidelijke juridische begeleiding worden gegeven.

CEN-CENELEC pleit voor een constructieve dialoog met de EC om gezamenlijke oplossingen te vinden om het citeren van geharmoniseerde normen te verbeteren. CEN-CENELEC blijft zich inzetten om ervoor te zorgen dat het Europese normalisatiesysteem effectief, transparant en flexibel blijft.

Al meer dan 60 jaar heeft het Europese normalisatiesysteem (ESS) bewezen een inclusief, transparant en vrijwillig systeem te zijn, ondersteund door een netwerk van 34 nationale normalisatieorganisaties, die altijd rekening houden met de diversiteit en specificiteit van alle betrokken bedrijven en partijen. CEN en CENELEC zijn Europese normalisatie-instellingen (ESO's) die erkend zijn door Verordening (EU) 1025/2012 betreffende Europese normalisatie die bouwproductnormen ontwikkelen door middel van een consensusproces waarbij de industrie en geïnteresseerde partijen betrokken zijn. Dit proces resulteert in normen en andere producten die volledig worden ondersteund door alle belanghebbenden. Het vormt een solide basis voor het opstellen van geharmoniseerde technische specificaties.

Planning

De planning ziet er op dit moment als volgt uit:

19-08-2020 [Deadline feedback](#) *Inception impact assessment - Review of the Construction Products Regulation/Revised roadmap;*

31-08-2020 [Deadline feedback](#) *Refined indicative options for the review of the CPR;*

07-09-2020 [CPR revision technical stakeholders' conference](#)

Colofon

Deze nieuwsbrief is opgesteld door Ministerie van BZK en NEN en is bedoeld voor alle normcommissieleden betrokken bij het opstellen van geharmoniseerde productnormen, VSCC leden en eenieder die belangstelling heeft.

Vragen kunnen gesteld worden door een mail te sturen naar cpr@nen.nl.

Handige links

[Communicatie betreffende de ontwikkelingen CPR \[EC\]](#)

[JIS Action 5 guidelines](#)

[CEN policy options \[CEN\]](#)

[Alle informatie over de huidige CPR \[EC\]](#)

[Contactpunt Bouwproducten](#)

[Rijksoverheid](#)

Disclaimer

Deze nieuwsbrief is met de grootste zorg samengesteld. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en/of NEN aanvaarden echter geen enkele aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van onjuistheid of onvolledigheid (in de meest ruime zin des woords) van in deze nieuwsbrief opgenomen informatie.